

Mobing u programerskom svetu

Branko Cvetković, Tamara Đukić, Dusan Trtica, Petar Đorđević

17. decembar 2023

Sadržaj

1 Recenzent — ocena: 5/5	2
1.1 O čemu rad govori?	2
1.2 Krupne primedbe i sugestije	2
1.3 Sitne primedbe	2
1.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	4
1.5 Ocenite sebe	5
2 Recenzent — ocena: 5/5	6
2.1 O čemu rad govori?	6
2.2 Krupne primedbe i sugestije	6
2.3 Sitne primedbe	6
2.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	7
2.5 Ocenite sebe	8
3 Recenzent — ocena: 4/5	9
3.1 O čemu rad govori?	9
3.2 Krupne primedbe i sugestije	9
3.3 Sitne primedbe	9
3.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	10
3.5 Ocenite sebe	11
4 Dodatne izmene	12

Glava 1

Recenzent — ocena: 5/5

1.1 O čemu rad govori?

Rad objašnjava šta je to mobing, u kakvim uslovima se javlja i koje su mogućnosti zaštite od mobinga. Objasnjava koje sve vrste mobinga postoje, koje su faze mobinga i kakve posledice mobing može da ostavi po pojedinca i po firmu. Rad takođe navodi i na koji način je mobing regulisan u Srbiji i u svetu.

1.2 Krupne primedbe i sugestije

Reference nisu adekvatno povezane. Klikom na redni broj koji predstavlja referencu ne dešava se ništa, a trebalo bi da odvede do odgovarajućeg dela u poglavlju Literatura. **Popravljene su reference da vode na odgovarajuću stvar u literaturi.** U radu se koriste određene reči engleskog porekla, koje nisu naglašene kao engleske reči. Smatram da bi u tim slučajevima trebalo iskoristiti srpsku reč koja označava željeni pojam i u zagradi napisati koja je odgovarajuća engleska reč (na primer *tim bilding* (eng. *Team Building*)). **Dodati su prevodi engleskih reči.** Na samom kraju rada fali zaključak. **Zaključak dodat.**

1.3 Sitne primedbe

1. Sažetak, peta rečenica: Nema potrebe naglašavati da su ljudi žrtve mobinga (kao da još neko može da bude?). **Izbačeno naglašavanje da su ljudi žrtve mobinga.**
2. Uvod: Na nekim mestima deluje kao da ima dupli razmak posle tačke. **Ispravljeno.**
3. Uvod: Uvođenje engleskih termina, trebalo bi napisati i odgovaraajuće srpske reči za te termine. **Dodat i engleski termin.**
4. Poglavlje 1.3, prva stavka: Slovna greška u reči "osoba". **Ispravljena slovna greška.**
5. Poglavlje 2, stavka 1.: Ispravno je "pred-faza" umesto "pre-faza". **Ispravljeno u pred-fazu.**

6. Poglavlje 2, stavka 4.: Umesto „,” može „i” pošto nema daljeg nabranjanja. **Prepravljeno.**
7. Poglavlje 3.2, preposlednji pasus, poslednja rečenica: Slovna greška u reči „konkrentnu”. **Ispravljena slovna greška.**
8. Poglavlje 4: Slovna greška u reči „potkrepljene”. **Ispravljena slovna greška.**
9. Poglavlje 4.1, prvi pasus: Ponovo korišćenje engleskih reči i izraza, mislim da bi bilo ispravnije *tim bilding* (eng. *Team Building*) nego samo team building kao što je navedeno u tekstu. **Prepravljeno.**
10. Poglavlje 4.1, predposlednji pasus: Engleski izraz *skip line*, bilo bi lepo da se što približnije prevede, a da se u zagradi navede engleski izraz na koji se odnosi. **Line prebačeno u level. Fraza nije prevedena jer se kod nas često koristi u ovom obliku i ne postoji ustaljeni prevod na srpski jezik.**
11. Poglavlje 4.1, poslednji pasus: Upotreba skraćenice *HR*, iako je opšte poznata, trebalo bi navesti od čega je skraćenica jer se prvi put pojavljuje u radu. **Dodata u listu akronima.**
12. Poglavlje 4.1, poslednji pasus: „dj” umesto „đ”, takođe se pojavljuje na još nekoliko mesta u radu. **Ispravljene slovne greške.**
13. Poglavlje 4.2, prvi pasus: Piše „Top mendžment takođe treba imenuje”, a ispunjivo bi bilo „Top mendžment bi takođe trebalo da imenuje”. **Prepravljeno.**
14. Poglavlje 4.2, prvi pasus: Pošto se (*Leymann 1992b*) navodi kao referenca studija, to bi trebalo dodati u literaturu i odatle referisati. **Dodata referenca.**
15. Poglavlje 4.2, prvi pasus: Ponovo engleski izrazi (*flat* i *middle management*). **Flat ostavljeno kao ustaljeni izraz. Middle management prevedeno.**
16. Poglavlje 4.2, drugi pasus: Slovna greška u reči „paradoksalno”. **Ispravljena slovna greška.**
17. Poglavlje 4.2, drugi pasus: Piše „tle”, ispravno je „tlo”. **Nije ispravljeno (*Rečnik Matice srpske* nudi „tle“ kao prihvatljiv oblik imenice „tlo“).**
18. Poglavlje 4.2, treći pasus: Za navedene titule bi trebalo napisati odgovarajuće srpske nazive. **Dodati srpski nazivi.**
19. Poglavlje 4.2, treći pasus: Prvo uvođenje skraćenice *IT*, trebalo bi navesti od čega je to skraćenica. **Dodata u listu akronima.**
20. Poglavlje 4.3: Slovna greška u reči „stanju”. **Ispravljena slovna greška.**
21. Poglavlje 4.4: „dj” umesto „đ” na nekoliko mesta. **Ispravljena slovna greška.**
22. Poglavlje 4.4: Fali tačka na kraju poslednje rečenice. **Ispravljena slovna greška.**

23. Poglavlje 5.1, drugi pasus: Trebalo bi staviti navodnike prilikom citiranja zakona. [Ispravljena greška](#).
24. Poglavlje 5.1, drugi pasus: Koristi se izraz "mirljenju", mislim da bi bilo adekvatnije reći "pomirenju". [Prepravljeno](#).
25. Poglavlje 5.1, treći pasus: Fali zatvorena zagrada nakon prve stavke. [Ispravljena greška](#).
26. Poglavlje 5.3: "Prema podacima navedenim u [16]", neadekvatan način navođenja reference. [Ispravljena greška](#).
27. Poglavlje 5.3: Tabela nije ispravno referencirana, trebalo bi da se citira. [Prepravljeno citanje na tabelu](#).
28. Poglavlje 5.3: Ukoliko je moguće, trebalo bi da slika bude izoštrenija i bolje centrirana. [Sliku nije moguće izoštiti jer je to njena originalna verzija](#). [Centrirano tako da odgovara dužini reda](#).
29. Poglavlje 5.3: Slika nigde nije referencirana. [Dodata referenca](#).

1.4 Provera sadržajnosti i forme seminarског rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
Rad u velikoj meri odgovara na temu, ali bi mogao da se stavi veći fokus na mobing u samom programerskom svetu. [Dodati su primeri iz programerskog sveta](#).
2. Da li je nešto važno propušteno?
Pokrivena su sva pitanja zadata opisom teme, kao i neka druga koja su takođe značajna za datu temu.
3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?
Ne, rad je uglavnom napisan u skladu sa opštim smernicama.
4. Da li je naslov rada dobro izabran?
Zbog prethodno navedene primedbe, smatram da naslov rada nije u skladu sa sadržajem rada. Potrebno je staviti veći akcenat na programerski svet. [Dodati su primeri iz programerskog sveta](#).
5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?
Sažetak uglavnom sadrži prave podatke o radu. Jedino što odstupa od sadržaja rada, a navodi se u sažetku jesu primeri mobinga u svetu programiranja. [Dodati su primeri iz programerskog sveta](#).
6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Rad je relativno lak za čitanje. Svaka tema je lepo obrađena i redosled tema je adekvatno odabran.
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Potrebno je predznanje na osnovnom nivou. U radu se koristi terminologija koje je uglavnom opšte poznata, iako bi neke termine trebalo dodatno objaniti prilikom uvođenja. [Adekvatni prevodi su dodati](#).

8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Literatura koje je navedena u radu je adekvatna. Takođe je i obimna, što je za pohvalu. Zamerka je način na koji je literatura navedena, jer nije praćena konvencija pisanja literature i nema odgovarajućih linkova. **Ispravljeno.**
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Reference su u radu uglavnom adekvatno navedene, ali nisu adekvatno povezane (ne vode direktno do literature). **Ispravljeno.**
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Da, rad je adekvatno podeljen na smislene celine i njiv redosled je odgovarajući, što u velikoj meri olakšava čitanje rada. Zamerka je nedostatak zaključka. **Zaključak dodat.**
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Da, rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada.
12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?
Slika i tabela jesu relevantne temi rada. Zamerka je što slika nije nigde referencirana. **Ispravljeno, slika referencirana direktno iz teksta.**

1.5 Ocenite sebe

U datu oblast sam srednje upućena. Kao neko ko je zaposlen, upućena sam u to šta je mobing i koje su mogućnosti zaštite od mobinga u kompaniji. U faze mobinga, kao i mobing u svetu sam veoma malo upućena.

Glava 2

Recenzent — ocena: 5/5

2.1 O čemu rad govori?

Rad govori o tome šta je mobing uopšte, kada nastaje, koji su tipovi i slično. Prolazi kroz Lajmanov i Egeov model mobinga. Istiće posledice mobinga i kako se protiv toga može boriti. Osvrće se na zakone koji daju podršku u borbi protiv mobinga, kako u Srbiji, tako i u svetu. Na kraju se analiziraju statistike rasprostranjenosti mobinga, kao i izloženosti ljudi mobingu.

2.2 Krupne primedbe i sugestije

Čini mi se da je previše vremena posvećeno mobingu uopšte, pa možda ne bi bilo loše dodati još primera o mobingu u programerskom svetu. [Primeri dodati](#). Takođe, možda fali i neki zaključak da stavi tačku na celu priču. [Zaključak dodat](#).

Par referenci u literaturi mi nekako deluje nekompletno, na primer broj 5 - "Šta je mobing?", bez .bib datoteke ne može da se zaključi šta je to, kako naći taj izvor i slično. Nisam siguran da li se to tako radi, pa ne bi bilo loše uzeti ovo u razmatranje. [Prepravljene su reference u literaturi](#). [Dodati su linkovi za te stranice](#).

2.3 Sitne primedbe

Na par mesta se koriste engleske reči, kao na primer u poglavlju 4.2 - middle management, što meni lično ne smeta, ali nisam siguran koliko je ispravno kada se piše rad na srpskom jeziku. [Ispravljeno](#).

Sadržaj i navođenje referenci u tekstu iz nekog razloga meni ne rade, odnosno na klik ne vode tamo gde bi trebalo. Takođe je citiranje u uvodu i 5. poglavlju navođeno nakon kraja rečenice, odnosno tačke, a mislim da bi trebalo da bude pre kraja. [Popravljene su reference da vode na stavke u literaturi, stavljene su pre tačke](#).

U poglavlju 4.4 drugi pasus je samo jedna rečenica, što mislim da nije pravilo kada se pišu radovi. Prepostavljam da je ta rečenica trebalo da bude deo pasusa ispod, pa bi možda mogla da se samo spoji sa njim. Takođe je i u poglavlju

5 nakon naslova odmah podnaslov, što isto mislim da nije po nekim pravilima pisanja rada. [Ispravljeno](#).

U delu 1.2, kod stavke "Afektivni ili emotivni", u poslednjoj rečenici, deluje mi da je ispravnije da se kaže podmićivanjem svojih kolega na poslu, umesto svojim kolegama. [Prepravljena greška](#).

U poglavlju 1.3, kod prve tačke napisano je odoba umesto osoba. Takođe je i u poglavlju broj 2, pod 2, ukoliko treba da se koristi reč pojedinac, loše iskucana na dva mesta. [Prepravljena greška](#).

Kraj trećeg pasusa u delu 3.1, trebalo bi da piše prekomerna konzumacija, umesto prekomernu. Prva rečenica drugog pasusa u delu 3.2, u okruženju punom straha i stresa koju uzrokuje mobing - mislim da bi trebalo da glasi koje umesto koju. Takođe je i pred kraj pretposlednjeg pasusa napisano "konkurentsnu". [Prepravljena greška](#).

Poslednja reč u prvoj rečenici u 4. delu je loše iskucana. Dok je u drugoj rečenici u delu 4.2, top menadžment treba DA imenuje, zaboravljeni da. [Prepravljena greška](#). U ovom delu ima još par grešaka u kucanju, kao na primer "negativno", "u programerskom kompanijama" umesto programerskim i "paradoskosalno". [Prepravljena greška](#). Takođe, koristi se reč seniorniji, za koju nisam siguran da li postoji? Komparativ prideva *senioran* izvedenog iz reči *senior*, koja se često koristi u industriji za nekoga sa velikom količinom iskustva u industriji, ili nekog na višem nivou u hijerarhiji nadređenosti.

Druga rečenica u delu 4.3, otkucana su dva veznika "i" jedan za drugim, kao i stanu umesto stanju. U poglavlju 5.1 fali jedna zatvorena zagrada, dok je u 5.3 u delu prve rečenice ispod slike, 'da je u tokom...', predlog 'u' višak. [Prepravljena greška](#).

Poslednje zapažanje je da fali 1 u gmail kod trećeg mejla. [Prepravljena greška](#).

2.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?

Odgovara, mada kao što sam naveo u delu krupnih sugestija, deluje mi da bi bilo bolje posvetiti malo veći deo rada mobingu konkretno u programerskom svetu. [Dodati su primjeri koji se odnose na programiranje](#).

2. Da li je nešto važno propušteno?

Mislim da nije.

3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?

Rekao bih da nema.

4. Da li je naslov rada dobro izabran?

Deluje mi da naslov nije ni menjan, a sa ovim naslovom deluje kao da je rad većinski skoncentrisan na programerski svet, što čini mi se nije slučaj. [Dodati su primjeri koji se odnose na programiranje](#).

5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?

Sadrži, osim što ne vidim da je rad završen primerima mobinga u svetu programiranja. [Primeri dodati](#).

6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Rad je relativno lak za čitanje.
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Nije potrebno predznanje, ja nisam imao nikakvo predznanje a nadam se da sam dobro razumeo rad.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Jeste.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Primedbe za reference sam naveo u delovima iznad, van toga bi trebalo da je dobro. [Ispravljeno](#).
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Mislim da jeste, osim što možda fali zaključak. [Zaključak dodat](#).
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Da.
12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?
Mislim da jesu.

2.5 Ocenite sebe

Mislim da sam potpuno ili skoro neupućen, jer jedino što sam znao na ovu temu je šta otprilike znači reč mobing.

Glava 3

Recenzent — ocena: 4/5

3.1 O čemu rad govori?

Tema rada je Mobing u programerskom svetu i sastoji se od pet većih celina koje autori rada obrađuju. U prvom delu se detaljno definiše mobing i opisuje kada se javlja, kako se ispoljava i koje vrste mobinga postoje. U drugoj celini je opisan hronološki tok događaja koji se javlja prilikom prve pojave mobinga, od nulte faze koja predstavlja uvertiru do poslednje i najekstremnije faze, isključenja sa posla. U sledećem odeljku su opisane posledice kako po pojedinca tako i po firmu u kojoj se pojavljuje mobing. U prvom delu ovog odeljka su opisane posledice koje zaposleni snosi na emotivnom i fizičkom nivou, dok je drugi deo posvećen uticaju mobinga na timski duh unutar firme i reputaciji. U pretposlednjem delu su opisane četiri veće celine koje su posvećene zaštiti od mobinga. U prvom delu su navedene preventivne mere koje je potrebno primeniti, da do mobinga ne bi došlo. U drugom delu je opisano na koji način i kako angažovanje menadžmenta utiče na sprečavanje mobinga. Treći deo je posvećen rehabilitaciji zaposlenog nakon pretrpljenog mobinga unutar kompanije, dok su u četvrtom delu navedeni pravni okviri zaštite od mobinga. U poslednjoj celini rada se navode postupci i regulative koje se primenjuju, kako u svetu tako i u Srbiji, da do mobinga ne bi došlo, sa osvrtom na neke sprovedene statistike.

3.2 Krupne primedbe i sugestije

Sam rad je korektno i adekvatno odraden. Ispunjeni su svi uslovi koji su zahtevani pre pisanja rada. Pohvalio bih kolege na uloženom trudu i radu prilikom pisanja samog rada uz malu sugestiju za literaturu. Iako je sama literatura koju su koristili veoma obimna i sveobuhvatna, dodao bih da ima par propusta gde je naveden samo naslov knjige ili članka koji je korišćen. [Popravljene su reference, dodati su linkovi.](#)

3.3 Sitne primedbe

- U podnaslovu 1.1 Kada se javlja mobing treba ili dodati ? na kraj ili promeniti podnaslov. [Dodat upitnik.](#)

2. Prva rečenica na drugoj stranici treba da piše psihičko ili fizičko, umesto ili psihičko ili fizičko. **Popravljena greška.**
3. Na drugoj stranici u odeljku Stresan posao treba da piše tenziji umesto tenzijama. **Popravljena greška.**
4. Na trećoj stranici u odeljku 1.2 Vrste mobinga treba da piše grupe [3] umesto grupe[3] i podmićivanjem svojih kolega umesto podmićivanjem svojim kolgama. **Popravljena greška.**
5. Na četvrtoj stranici na početku treba da piše kategorija [9] umesto kategorija[9] i kod Faza mobinga u delu 2. Prva faza treba da piše pojedinca umesto pojednica i pojedinca umesto pojednicna. **Popravljena greška.**
6. Na petoj stranici u delu Posledice po firmu u prvoj rečenici drugog parusa treba da piše koji uzrokuje mobing umesto koju uzrokuje mobing. **Popravljena greška.**
7. Na šestoj stranici u delu preventivne mere treba da piše vanposlovne aktivnosti umesto van poslovne aktivnosti. **Popravljena greška.**
8. Na sedmoj stranici druga rečenica u odeljku Intervencija menadžmenta treba da piše menadžment umesto mendžment i posle treba nedostaje rečca da. **Popravljena greška.**
9. Na osmoj stranici u delu Profesionalna rehabilitacija u drugoj rečenici se veznik i uzastopno pojavljuje dva puta i treba da pi stanju umesto stanu. U sledećem odeljku teba da piše sprovođenje i unapređenje umesto sprovodjenje i unapredjenje. **Popravljena greška.**
10. Na devetoj stranici u prvoj rečenici treba da piše mirenju emsto mirljenju. U sledećem pasusu nedostaje zatvorena zagrada. **Popravljena greška.**
11. Na desetoj stranici treba da piše [14,16] umesto [14][16]. **Popravljena greška.**

3.4 Provera sadržajnosti i forme seminar skog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
Rad je uspešno odgovorio na datu temu. Ima sve bitne aspekte koji su se u okviru date teme tražili.
2. Da li je nešto važno propušteno?
Ništa važno nije propušteno.
3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?
Nakon čitanja datog rada više puta, nije uočena nijedna suštinska greška niti propust.
4. Da li je naslov rada dobro izabran?
Jeste, naslov rada je korektno izabran.
5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?
Da, ažetak sadrži prave podatke o radu.

6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Rad je veoma lagan za čitanje.
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Nije potrebno skoro nikakvo predznanje za čitanje.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Da, u radu je navedena odgovarajuća literatura.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Jesu, u radu su reference korektno navedene.
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Struktura rada je adekvatna odgovarajućem šablonu.
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarског rada (slike, tabele, broj strana...)?
Da, ovaj seminarski rad sadrži sve propisane elemente.
12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?
Da i slika i tabela su funkcionalne.

3.5 Ocenite sebe

U datu oblast sam srednje upućen. Slušajući priče raznih zaposlenih i čitajući o informacijama koje se nalaze na internetu, stekao sam određeni nivo informisanosti o datoј oblasti.

Glava 4

Dodatne izmene